

İran'da Geçerli Harcırah (Heg-E Memuriyet) Notu

Bilindiği üzere İran, dünyada en sert iş kanunlarına sahip ülkelerden birisi durumunda olup, İran'daki yatırımcılarımızın birçoğu farklı düzenleme kapsamında yüksek cezalarla karşılaşması olasıdır.

Bu çerçevede, İran'da yatırım yapan firmalarımızın İran İş Kanunu'nun 46. Maddesinin 1. fıkrası uyarınca harcırah (heg-e memuriyet) düzenlemelerine dikkat etmesi gerekmektedir.

Adıgeçen mevzuat kapsamında işçinin atölye, fabrika veya **şirketin ana konumundan en az 50 km uzakta olması veya görev yerinde en az bir gece kalması** halinde harcırahı hak etmiştir. Bu iki koşuldan birinin gerçekleşmesi (50 km mesafe veya bir gece kalması) yeterlidir. Bu nedenle, işyerinden 50 km uzağa gönderilen ancak herhangi bir nedenle geceleme yapması gereken bir işçi de harcıraha hak kazanır.

Harcırah vergiye tabi midir?

Harcırah şirket faaliyetleri ile ilgili olması ve şirket ana mahalline 50 km uzaklıkta olması veya geçici iş yapmak için en az bir gece kalmak zorunda olması halinde sigorta primi ve vergi kesintisine tabi değildir. Ancak ona ilişkin belgelerin vergi incelemesi sırasında vergi dairesi bilirkişilerine görevi ispat edilebilmesi için atölyede tescil edilmesi gerekmektedir.

Görev ücreti nasıl hesaplanır?

İş Kanunu'nun 46. maddesine göre, İş Kanunundaki harcırah hakkı, işçinin sabit ücretinden veya yevmiyesinden az olamaz. Ayrıca, işçinin geliş-gidiş maliyetini de karşılamalıdır. Bu şekilde ek görev ücreti işçinin en az bir günlük sabit maaşı veya temel maaşına eşittir. Harcırah miktarı daha çok işveren ile işçi arasında yapılan sözleşmelere göre değerlendirilebilir. **Dolayısıyla, fazla mesai hesaplamasının aksine, harcırah hesaplamasının sabit bir formülü bulunmamaktadır.**

Harcırah giderlerinin hesaplanması özel sektörde tarafların anlaşmasına ve yürütme ve devlet kurumlarının düzenlemelerine bağlıdır. Özel sektörde ödenecek asgari tutar aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanabilir:

Görev gün sayısı * Sabit maaş veya aylık maaş tabanı / 30 = Harcırah

Harcırah özel sektörde, doğrudan iki kişi arasındaki bir sözleşme ile ilgilidir ve büyük özel şirketlerin bu konuda kendi iç tüzükleri vardır.

İş Kanunu harcırahın asgari miktarını belirlemiş, buna göre de görevin gün sayısı, bir iş gününün sabit maaşı ile çarpılır, harcırah tutarı belirlenir.